

Udskriftsdato: 22. december 2025

KEN nr 9933 af 22/12/2003 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse C-56-03 om boligsift - hjælp køb af ejerbolig - anvisning af anden bolig - sagsbehandlingstid - rimelig tid

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 3500057-03

Ankestyrelsens principafgørelse C-56-03 om boligskift - hjælp køb af ejerbolig - anvisning af anden bolig - sagsbehandlingstid - rimelig tid

Resume:

Der var ikke grundlag for at tilsidesætte en kommunes afgørelse om at en 21-årig mand ikke aktuelt var berettiget til støtte til køb af ejerbolig.

Ankestyrelsen fandt at kommunen inden for rimelig tid skulle udnytte sin anvisningsret til en anden bolig.

Ved vurderingen af hvad der kan anses for rimelig tid skulle kommunen lægge vægt på sandsynligheden for at kommunen kunne finde en egnet bolig inden for kortere tid. Kommunen burde således undersøge om der aktuelt var ledige boliger til rådighed, som kommunen kunne anvise til, eller om der med stor sandsynlighed inden for kort tid kunne forventes at blive en bolig ledig, som kunne anvendes til formålet. Endvidere burde kommunen lægge vægt på hvor akut personens behov var for at få en anden bolig.

Ankestyrelsen fandt efter en konkret vurdering, at den af kommunen fastsatte sagsbehandlingstid på i alt 20 måneder fra ansøgningstidspunktet, var for lang i forhold til retssikkerhedslovens krav om at spørgsmål om hjælp skal behandles så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre hvilken hjælp, der er ret til.

Ankestyrelsen fandt endvidere, at en udtalelse fra kommunen om, at sagen behandledes som en boligskiftesag, ikke var en afgørelse om støtte til køb af ejerbolig, men havde karakter af en foreløbig tilkendegivelse.

Love:

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område - lovbekendtgørelse nr. 697 af 5. august 2003 - § 3

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 764 af 26. august 2003 - § 102, stk. 2

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008 - § 116, stk. 2

Sagsfremstilling:

Sagen drejede sig om en nu 21-årig mand, som i juni 2001 som 19-årig, pådrog sig en hjerneskade ved en bilulykke. Han var stærkt bevidsthedsvækket og havde behov for pleje/overvågning hele døgnet. Faderen var beskikket værge for ham.

Den unge mand var indlagt på et hospitals hjerneskadecenter, hvor hans tilstand i november 2001 var vurderet som stationær. Familien havde ønsket at få ham hjem. Hospitalet, kommunen og familien fandt at familien med støtte og aflastning havde de nødvendige ressourcer til at varetage pasningen.

Kommunen havde oplyst, at den unge mand havde behov for et 25 kvadratmeter værelse i stueplan med adgang i niveau og adgang til badeværelse på ca. 15 kvadratmeter og plads til 2 hjælpere ved brusing. Herudover 10 kvadratmeter til hjælperes ophold enten i separat værelse eller ved ekstra kvadratmeter i stuen. Familien boede i en 4-værelses lejlighed på 3. sal. Der var ikke elevator. Boligen

vurderedes som ikke egnet. Familien bestod af i alt 12 personer. Den unge mand, hans forældre og 9 søskende.

Det fremgik af kommunens notatark, at faderen i begyndelsen af maj måned 2002 fik oplyst fra kommunens sagsbehandler, at kommunens boliganvisningskontor ikke havde mulighed for at anvise familien en bolig og at sagen nu behandledes som en boligskiftesag, jf. servicelovens § 102, stk. 2. Det blev samtidig oplyst, at sagsbehandleren var meget usikker på tilskudsmulighederne, idet der bl.a. skulle beregnes en kompensationsgrad som relaterede sig til mandens handicap. Det fremgik endvidere at faderen samtidig blev oplyst om at der var en uafklaret problemstilling med hensyn til behandlingen af pensionssagens betydning for vurderingen. Den 3. juni 2002 fik faderen oplyst fra kommunens sagsbehandler, at der aktuelt ikke kunne gives tilsagn om anskaffelse af ejerbolig, idet der eksisterede en anvisningsmulighed og at det ville være rimeligt at arbejde på denne løsning i en periode på 6 måneder. Der henvistes til at boliganvisningskontoret den 30. maj 2002 fandt at der måske var en mulighed for anvisning i forhold til rækkehusene på en bestemt vej og at dette ville blive undersøgt.

Kommunen meddelte i sin afgørelse af 14. juni 2002 at kommunen ikke aktuelt kunne bevilge støtte til køb af ejerbolig, idet kommunen søgte at anskaffe en egnet lejebolig gennem kommunens anvisningskontor. Kommunen fastholdt under henvisning til kommunens vejledende retningslinier en sagsbehandlings-tid på op til 20 måneder. Sagsbehandlingen blev anset for at være påbegyndt den 12. februar 2002, hvor det på et fællesmøde på hospitalet blev oplyst, at man lægeligt vurderede at manden var bedst tjent med at opholde sig hos familien.

Det sociale nævn fandt ikke tilstrækkeligt grundlag for at tilsidesætte kommunens afgørelse. Nævnet begrundede afgørelsen med, at der ikke fandtes nogen regel for hvor længe en kommune har til at anvise en anden relevant/egnet bolig, udover at det skal ske indenfor rimelig tid afhængig af sikkerheden for anvisningen og familiens akutte behov. Nævnet bemærkede endvidere, at sagen ikke måtte ligge stille i den anførte anvisningsperiode og at det da også fremgik af de foreliggende oplysninger, at kommunen betragtede sagen som en hastesag. Nævnet kunne udvise forståelse for ønsket om en her og nu løsning, men der måtte påregnes og gives kommunen en rimelig frist til at finde en egnet bolig, hvilket også skulle ses i lyset af at familien størrelse.

Faderen klagede til Ankestyrelsen over at kommunen betingede sig ret til at anvise en bolig i op til 20 måneder inden der kunne bevilges støtte til køb af ejerbolig efter servicelovens § 102, stk. 2. Det var endvidere anført, at kommunen havde trukket en afgørelse, som ikke var ulovmedholdelig, tilbage. Nævnet havde undladt at behandle dette forhold.

Nævnet bemærkede til Ankestyrelsen, at nævnet efter genvurdering af sagen havde besluttet at fastholde sin afgørelse. Klagetemaet i sagen havde alene været den ansatte frist på op til 20 måneder i forhold til kommunens tilsagn om hjælp vedrørende ansøgning om støtte til boligkøb. Nævnet havde ikke kommenteret kommunens midlertidige tilbagetrækken af tilkendegivelse overfor faderen, hvor familien blev stillet i udsigt, at den var visiteret til anskaffelse/køb af bolig. Nævnet fandt at det ikke havde haft konsekvenser for familien, der ikke havde handlet eller pådraget sig udgifter i den anledning. Nævnet havde således alene forholdt sig til den af kommunen anførte ventetid.

Faderen anførte til Ankestyrelsen, at det klart fremgik af sagen, at det var meget usikkert om og hvornår det kunne forventes, at der kunne anvises en lejlighed. Det fremgik også med al tydelighed at den unge mands behov var meget akut, idet han ikke kunne udskrives til egen bolig. Kombinationen af usikkerhed for anvisning og den nuværende boligs uegnethed måtte tale for en kort anvisningsfrist.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af om en kommunes hjælp til støtte til køb af ejerbolig kan gøres betinget af at kommunen ikke indenfor en sagsbehandlingstid på 20 måneder kan anvise en egnet bolig.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt ikke grundlag for at ændre kommunens afgørelse af 14. juni 2002, hvorefter den unge mand ikke aktuelt var berettiget til støtte til køb af ejerbolig.

Begrundelsen var, at det ikke på tidspunktet for kommunens afgørelse kunne anses for udelukket, at kommunen havde mulighed for at anvise en egnet bolig i forhold til mandens og familiens behov.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at det fremgik af sagen, at der den 29. maj 2002 blev sendt en anmodning til kommunens boliganvisningskontor om at samarbejde om alternative løsninger for familien, og at kommunens boliganvisningskontor den 30. maj 2002 havde oplyst, at rækkehusene på en bestemt vej kunne være en mulighed for anvisning af en rimelig bolig, og at dette ville blive nærmere undersøgt.

I forhold til kommunens vejledende oplysninger om en sagsbehandlingstid på op til 20 måneder fra ansøgningstidspunktet den 21. februar 2002, bemærkedes det at ifølge servicelovens § 102, stk. 2, 2. pkt. er det en betingelse for at yde hjælp til dækning af udgifter til anskaffelse af anden bolig, at der ikke kan anvises anden bolig, som dækker den pågældendes behov.

Ankestyrelsen fandt at kommunen inden for rimelig tid skulle udnytte sin anvisningsret til en anden bolig. Ankestyrelsen fandt at kommunens undersøgelse og behandling af dette forhold var et led i sagsbehandlingen forud for at kommunen traf en egentlig afgørelse om hvorvidt en person havde ret til hjælp til anskaffelse af en ejerbolig.

Ved vurderingen af hvad der kan anses for rimelig tid skulle kommunen lægge vægt på sandsynligheden for at kommunen kunne finde en egnet bolig inden for kortere tid. Kommunen burde således undersøge om der aktuelt var ledige boliger til rådighed, som kommunen kunne anvise til, eller om der med stor sandsynlighed inden for kort tid kunne forventes at blive en bolig ledig, som kunne anvendes til formålet. Endvidere burde kommunen lægge vægt på hvor akut personens behov var for at få en anden bolig.

Ankestyrelsen fandt efter en konkret vurdering, at den af kommunen fastsatte sagsbehandlingstid på i alt 20 måneder fra februar 2002, dvs. ca. 16 måneder fra kommunens afgørelse af 14. juni 2003, var for lang i forhold til kravet i retssikkerhedslovens § 3, stk. 1, hvorefter spørgsmål om hjælp skal behandles så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre om der er ret til hjælp og i så fald hvilken.

Ankestyrelsen lagde ved denne vurdering vægt på, at den unge mands tilstand i november 2001 ansås for stationær, at faderen ansøgte om en anden bolig til ham og familien den 21. februar 2002, og at kommunen i begyndelsen af maj 2002 bl.a. stillede faderen i udsigt at sagen ville blive behandlet som en sag om køb af en egnet bolig. Ankestyrelsen fandt at forløbet af kommunens sagsbehandling havde skabt en forventning om en forholdsvis hurtig sagsbehandlingstid med hensyn til afgørelsen af spørgsmålet om hvilken hjælp familien var berettiget til.

Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at den unge mand ud fra oplysningerne om hans tilstand måtte anses for at have et akut behov for at få en anden varig bolig selv om der var planlagt et midlertidigt optræningsophold i Lions, idet han på grund af sin tilstand ikke kunne udskrives til sin nuværende bolig.

Ankestyrelsen havde på den anden side også ladet det indgå i den samlede vurdering af sagsbehandlingstidens længde, at familiens nuværende størrelse medførte særlige vanskeligheder for kommunen med hensyn til at finde en rimelig løsning på boligproblemet.

Det bemærkedes at der ikke er særlige sanktionsmuligheder knyttet til retssikkerhedslovens § 3 om sagsbehandlingstidens længde. Klage over den lange sagsbehandlingstid kunne imidlertid ske ved henvendelse til de almindelige kommunale tilsynsmyndigheder, som ville kunne gå ind i en bedømmelse af en overtrædelse af bestemmelsen.

Ankestyrelsen fandt at udtalelsen til faderen, som fremgik af kommunens notat af 3. maj 2002, om at sagen nu behandledes som en boligskiftesag efter servicelovens § 102, stk. 2, mv. ikke havde karakter af en egentlig afgørelse om at ville give støtte til køb af ejerbolig. Ankestyrelsen fandt således at udtalelsen alene måtte anses for at have karakter af en foreløbig tilkendegivelse om at ville undersøge mulighederne for et nærmere konkret tilbud om hjælp til køb af bolig og ikke som en egentlig bindende afgørelse. Ankestyrelsen lagde til støtte for at der alene var tale om en foreløbig tilkendegivelse vægt på, at faderen samtidig blev oplyst om at kommunen bl.a. var meget usikker på tilskudsmulighederne, herunder om beregningen af kompensationsgraden i forhold til mandens handicap. Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at kommunen havde oplyst faderen om, at der var usikkerhed om en eventuel pensionssags betydning for vurderingen.

Ankestyrelsen tog ikke stilling til det rejste spørgsmål om pension, idet Ankestyrelsen lagde til grund at manden ikke modtog pension på tidspunktet for kommunens afgørelse.

Ankestyrelsen fandt det på baggrund af oplysningerne om sagsbehandlingens forløb kritisabelt, at kommunen ved sin afgørelse af 14. juni 2002 ikke nærmere konkret havde begrundet hvilke hensyn der var lagt vægt på i forbindelse med at kommunen ikke aktuelt kunne bevilge støtte til køb af bolig. Ankestyrelsen fandt således at kommunens afgørelse ikke opfyldte forvaltningslovens krav til begrundelse, jf. lovens § 24, stk. 1, og 2. Ankestyrelsen fandt efter omstændighederne ikke at dette skulle medføre at kommunens afgørelse skulle anses for ugyldig.

Ankestyrelsen tiltrådte således nævnets afgørelse, hvorefter nævnet ikke havde fundet tilstrækkeligt grundlag for at tilsidesætte kommunens afgørelse, om at manden ikke aktuelt var berettiget til støtte til en ejerbolig, men med en ændret begrundelse.